

PRASMES SOCIĀLAJĀ VALSTĪS“

No 2013.g. 1.jūlija Kolpingas Lietišķo Zinātņu universitāte (Sociālā darba departaments, Lietuva) kopā ar partneriem no Eichstätt-Ingolstadt Katolū universitātes (Sociālā darba departaments, Vācija), Rīgas Stradiņa universitātes (Labklājības un sociālā darba katedra, Latvija) un Tartu Universitātes (Socioloģijas un sociālās politikas institūts, Igaunija) uzsāka pētniecības projektu “Vadības prasmes sociālajā darbā Baltijas valstīs” (“Managementkompetenzen in der Socialen Arbeit in den Landern des Balticums”).

Ar Vācijas Federatīvās Republikas Ārlietu ministrijas, Baltijas-Vācu universitātes Liasion nodaļas projektu atbalstu un Vācijas Akadēmiskās Apmaiņas Servisa (DAAD) līdzekļiem tika atbalstīts projekts, kas veicina zinātnisko sadarbību sociālā darba jomā starp Igauniju, Latviju, Lietuvu un Vāciju. Projekta mērķis - veicināt kvalitatīvu sociālā darba izglītības programmu attīstību Baltijas valstīs un dot pievienoto vērtību jau esošām programmām, attīstot sociālo darbinieku kompetenci. Kolpingas Lietišķo Zinātņu universitātes un Eichstätt-Ingolstadt Katolū universitātes pētniekiem un sociālajiem darbiniekiem radās nepieciešamība sociālā darba priekšplānā izvirzīt vadības kompetenču jautājumus. Diskusijās starp iesaistītajām pusēm atklājās, ka labas vadības prasmes ir būtisks faktors, lai pārvarētu šķēršļus veiksmīgai sociālā darba pakalpojumu nodrošināšanai. Tādēļ, lai uzlabotu turpmāko sociālā darba speciālistu sagatavošanu augstākās izglītības iestādēs, Kolpingas Lietišķo Zinātņu universitāte kopā ar partneru pārstāvētām institūcijām izvirzīja uzdevumu - pētīt vadības prasmes un sociālo darbinieku vajadzību apgūt šīs prasmes Igaunijā, Latvijā, Lietuvā un Vācijā, un izstrādāt e-vadlīnijas (ierosinājumi uzlabojumiem) studiju programmu uzlabošanai.

Ar Eichstätt-Ingolstadt Katolū universitātes palīdzību tika izstrādāta un realizēta tiešsaistes aptaujas anketa, lai

noskaidrotu Baltijas valstu un Vācijas sociālajiem darbiniekiem esošās prasmes un prasmes, kuras ir nepieciešams attīstīt. Pirmais solis bija identificēt, kuras vadības prasmes sociālajiem darbiniekiem ir nepieciešamas ikdienas darbā. Balstoties uz iepriekšējiem pētījumiem (Schubert; Nüß: 2001; Wimpfheimer: 2004; Hassan et al: 2012, Gevorgianiené et al: 2012), tiešsaistes aptaujas "Vadības prasmes sociālajā darbā Baltijas valstīs" profesionālās kompetences noskaidrošanai tika izvēlētas sekojošas jomas: kompetence sabiedriskajā mārketingā; vadībā; ekonomijā; kvalitātes garantija; starpkultūru kompetence; personiskā kompetence. Galvenā mērķa grupa anketēšanas procesā bija sociālos pakalpojumus nodrošinošo institūciju sociālie darbinieki, kā arī sociālā darba studenti un eksperti.

Ieteiktie uzlabojumi balstīti uz aptaujas rezultātiem. Lai iezīmētu uzlabojumu iespējamību, tika apskatītas tādas tēmas, kā sociālā darba izglītības Baltijas valstīs vēsturiskā attīstība (Igaunija, Latvija, Lietuva), sociālā darba profesijas koncepta maiņa, sociālā darba starptautiskā definīcija, vadības kompetences sociālajā darbā Baltijas valstīs (Igaunija, Latvija, Lietuva). Secinājumos tika izvirzīta nepieciešamība attīstīt kompetenci tādās jomās, kā sociālo pakalpojumu kvalitātes garantija, resursu efektīva izmantošana, spēja veidot, vadīt un kontrolēt piešķirto budžetu, plānot un vadīt darba slodzi. Lai uzlabotu sociālo darbinieku kompetenci, papildus būtu nepieciešams apgūt zināšanas par ekonomiku, uzņēmējdarbību, grāmatvedību, sociālo pakalpojumu ekonomiku un vadību. Baltijas valstīs kā vissvarīgākā kompetence tika atzīta starppersonu attiecību veidošana. Pētījuma rezultāti ļauj secināt, ka jau studiju procesā topošajiem sociālajiem darbiniekiem jāmacās strādāt patstāvīgi, būt fleksibiliem, uzņemties atbildību par sniegtajiem pakalpojumiem, domāt un vērtēt kritiski, nepārtraukti celt savu kvalifikāciju. Tādējādi, studiju programmām jābūt organizētām tādā veidā, lai paplašinātu profesionālo kompetenci topošajiem jaunajiem sociālajiem darbiniekiem.

Pētījuma realizētāji cer, ka iegūtie rezultāti tiks izmantoti ne tikai, lai uzlabotu sociālā darba studiju programmas, bet arī tiks izmantoti kā vadlīnijas, lai attīstītu apmācības programmas sociālajiem darbiniekiem, kas būtu otrais solis, lai uzlabotu sociālā darba sfērā strādājošo profesionāļu kompetenci.

Papildus informāciju par anketēšanā iegūtajiem rezultātiem var skatīt: <http://kolegija.kolping.lt/>. ▲

